VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Vastine HE 17/2026 vp:stä hallintovaliokunnalle annettuihin asiantuntijalausuntoihin sekä perustuslakivaliokunnan lausuntoon

LAURA KOLINEN, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
HALLINTOVALIOKUNTA
1.6.2026

Perustuslakivaliokunnan lausunto

- PeV kiinnitti lausunnossaan PeVL 32/2026 vp huomiota
  - hallinnollisen seuraamusmaksun määräämiseen viranomaiselle
  - *ne bis in idem*-kiellon huomioimiseen hallinnollisten seuraamusmaksujen osalta
  - seuraamusmaksusääntelyn täsmällisyyteen
  - vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumiseen
- Valtiovarainministeriö esittää PeV edellyttämiä muutoksia 1. lakiehdotukseen.
  - Vammaisten henkilöiden oikeuksien katsotaan kuitenkin toteutuvan jo eIDAS-asetuksen nimenomaisen sääntelyn perusteella.

eIDAS-asetuksen täytäntöönpano

- Useassa asiantuntijalausunnossa nostettiin esiin tarve varmistaa **resurssien riittävyys**.
  - VM:n mielestä huomiot liittyen viranomaisten resursseihin ovat sinänsä perusteltuja, mutta ministeriö ei esitä muutoksia lakiehdotuksiin.
  - Esityksen valmistelussa on asianmukaisesti arvioitu viranomaisille aiheutuvia kustannuksia ja ne on kuvattu esitykseen.
- Liikenne- ja viestintäviraston **tehtävien priorisointia** koskeva säännös
  - Virasto toivoi vastaavan säännöksen lisäämistä kansallista vahvaa sähköistä tunnistamista koskevaan lainsäädäntöön. OM esitti kuitenkin kriittisiä huomioita.
  - VM ja LVM yhdessä esittävät 1. lakiehdotuksen säännöksen rajaamista OM:n näkökulmien huomioimiseksi ja vastaavan säännöksen lisäämistä 2. lakiehdotukseen.

eIDAS-asetuksen täytäntöönpano

- **Valtiontukisääntelyn ja kilpailuneutraliteetin** reunaehdot tulee huomioida kokonaisuudessa, markkinakehitystä seurata aktiivisesti eikä sääntely saa estää yksityisten palvelujen syntymistä.
  - VM ei esitä muutoksia lakiehdotuksiin. DVV:n asemaa lompakon tarjoajana on arvioitu kilpailuoikeudellisesta näkökulmasta esityksessä ja markkinoiden kehitystä seurataan.
- DVV:n mielestä **poliisin toimipisteverkoston** tulisi olla käytettävissä myös lompakon käyttöönotossa.
  - VM ja SM pitävät DVV:n esitystä sinänsä perusteltuna, mutta eivät esitä muutoksia lakiehdotuksiin. Resurssit tulisi suunnata ensivaiheessa sähköisen käyttöönoton kehittämiseen.

eIDAS-asetuksen täytäntöönpano

- **Oikeushenkilöjen tunnistetietoja** toivotaan laajemmalle joukolle. **EU:n yrityslompakoita** koskevalla aloitteella on vaikutuksia esityksen ehdotuksiin.
  - VM ei esitä muutoksia lakiehdotuksiin. Oikeushenkilön tunnistetiedon myöntämistä voidaan laajentaa vaiheittain myöhemmin myös muilla keinoilla.
  - VM on seurannut tarkasti yrityslompakoita koskevan aloitteen neuvotteluja ja ehdotetaan vain ratkaisuja, jotka ovat suoraan tai hyvin vähäisillä muutoksilla sovitettavissa yrityslompakoihin.
- **Henkilöllisyyden linkittämiseen** toivottiin keskitettyä ratkaisua myös tilanteisiin, joissa henkilöllä ei ole henkilötunnusta.
  - VM ei esitä muutoksia lakiehdotuksiin. Kyse ei ole eIDAS-asetuksen velvoitteesta.

eIDAS-asetuksen täytäntöönpano

- **Sähköisten todistusten** tarjoamisesta ja hyväksymisestä toivottiin sääntelyä julkiselle sektorille.
  - VM ei esitä muutoksia lakiehdotuksiin. Kyse ei ole eIDAS-asetuksen velvoitteesta.
  - VM pitää tärkeänä, että markkinoiden kehitystä seurataan, mutta ensivaiheessa jätetään yksityisen sektorin toimijoille tilaa kehittää palveluja.
- DVV:n tarjoaman lompakon **henkilötietojen käsittelyperusteeseen** toivottiin selvennystä.
  - VM ei esitä muutoksia lakiehdotuksiin. VM kuitenkin toteaa, että käsittelyperuste olisi aina lakisääteinen tehtävä ja huoltajan hyväksynnässä olisi kyse suojatoimesta.

eIDAS-asetuksen täytäntöönpano

- **Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksien** alihankkijoihin ja valvontatoimenpiteisiin kiinnitettiin huomiota.
  - VM mielestä huomiot eivät pääasiallisesti aiheuta muutoksia lakiehdotuksiin.
  - Selvyyden vuoksi VM esittää kuitenkin, selventävän aineellisen viittauksen tekemistä että vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen tarkastusoikeutta koskevaan 1. lakiehdotuksen 29 §:n 3 momenttiin.
- Muut tekniset huomiot
  - VM mielestä Findynet Osuuskunnan ja Eläketurvakeskuksen muutosehdotukset ovat perusteltuja ja ministeriö esittää niiden mukaisia muutoksia 1. lakiehdotukseen.

Digitaalinen henkilöllisyystodistus

- DVV esittää, että digitaalisen henkilöllisyystodistuksen tietojen käsittelyn perusteista ei tulisi säätää lain tasolla (tietojen käsittelyn sijaintimaana Suomi).
  - SM ei esitä muutoksia 3. lakiehdotukseen.
  - Tietojen suojauksen tarve on yhtä suuri riippumatta siitä, yksilöidäänkö tiedot fyysiseen vai digitaaliseen henkilöllisyyttä osoittavaan asiakirjaan
- Findynet Osuuskunta nosti esiin, että oikeuden digitaaliseen henkilöllisyystodistukseen saisi vasta kun henkilö hankkii uuden asiakirjan.
  - VM ja SM huomauttavat, että esitykseen sisältyy siirtymäsäännökset, joilla luodaan oikeus digitaaliseen henkilöllisyystodistukseen jo ennen lain voimaantuloa myönnetyillä asiakirjoilla.

Kansallinen vahva sähköinen tunnistaminen

- Finanssiala ry ehdotti **uusia vaatimuksia** tunnistusvälineiden ns. ketjuttamisen turvallisuuden parantamiseksi.
  - LVM ei esitä muutoksia 2. lakiehdotukseen.
  - Tunnistuslaissa säädetään tunnistusvälineiden vähimmäisvaatimuksista ja niiden tarjoajat voivat halutessaan lisäksi toteuttaa muita turvallisuutta lisääviä toimenpiteitä.
  - LVM ja Liikenne- ja viestintävirasto jatkavat sähköisen tunnistamisen turvallisuuteen liittyvän kehityksen seuraamista, jotta esimerkiksi tarvittaviin lainsäädäntötoimiin on mahdollista ryhtyä myöhemmin.
- EK ehdottaa **varajärjestelyä** velvollisuudelle tarkastaa ensitunnistamiseen käytettävän henkilöllisyystodistuksen voimassaolo poliisin järjestelmästä.
  - LVM ei esitä muutoksia 2. lakiehdotukseen.
  - Sääntely ei velvoita rajapinnan käyttöön, vaan voimassaolo voidaan varmistaa myös muutoin sähköisesti.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!